

گزارش حسابرسی چیست و چه انواع دارد؟ + نمونه خام

صورت‌های مالی، بخش اصلی فرایند گزار شگری مالی را تشکیل می‌دهد. در حال حاضر یک مجموعه کامل صورت‌های مالی شامل ترازنامه، صورت سود و زیان، صورت سود و زیان جامع و صورت جریان وجوه نقد (که از این به بعد صورت‌های مالی اساسی نامیده می‌شود) و یادداشتهای توضیحی می‌باشد. دیگر موارد تشکیل‌دهنده گزار شگری مالی مواردی از قبیل گزار ش مدیران درباره فعالیت واحد تجاری و گزار ش تحلیلی مدیران می‌باشد که همراه با گزار ش حسابرس مستقل (و حسب مورد گزار ش بازرس قانونی) و صورت‌های مالی مجموعه‌ای تحت عنوان گزار ش مالی سالانه را تشکیل می‌دهد.

گزارش حسابرسی چیست؟

فرآیند بررسی دقیق تمامی حساب های سازمان را توسط افراد خبره حسابرسی گویند، گزار ش حسابرسی به گزار شی گفته می شود، که در آن نظر کارشناسی یک حسابرس در رابطه با صورت های مالی یک شرکت، در آن بیان شده باشد. هدف از این بررسی جلوگیری از ایجاد اشتباه و تقلب در ارائه اطلاعات مالی شرکت ها می باشد که توسط افراد خبره صورت می گیرد. نتیجه این حسابرسی برای سهامداران و هیئت مدیره، بانک ها جهت ارائه وام و اعتبارات اهمیت ویژه ای برخوردار است. به عبارت دیگر هدف گزار ش حسابرسی عبارت است از ارائه اطلاعاتی تلخیص و طبقه‌بندی شده درباره وضعیت مالی، عملکرد مالی و انعطاف‌پذیری مالی واحد تجاری است که برای طیفی گسترده از استفاده‌کنندگان صورت‌های مالی در اتخاذ تصمیمات اقتصادی مفید واقع گردد. گزار شات حسابرسی را باید در مهلت مقرر ارائه شود در غیر اینصورت مشمول جریمه ۲۰ درصدی مالیات متعلق، (مالیات بر در آمد مشمول مالیات از طریق رسیدگی) می شود.

طبق قانون ۲۷۲ قانون مالیات های مستقیم شرکت هایی که دارای شرایط مندرج در این ماده و آئین نامه آن هستند ملزم به ارائه صورت های مالی حسابرسی شده توسط سازمان حسابرسی یا موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران همراه با اظهارنامه مالیاتی و یا حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از مهلت انقضای ارائه اظهارنامه می باشند. همانطور که به ان اشاره شد فرآیند حسابرسی توسط افراد خبره صورت می گیرد که موظف به ارائه گزار شات مالی به صورت ماهانه یا سالیانه به سازمان ها می باشند. سازمان ها به دو طریق با این افراد خبره در ارتباط هستند:

- **حسابرسان مستقل یا خارجی:** موسساتی هستند که در زمینه حسابرسی فعالیت دارند، که طی قراردادهای که با سازمان ها جهت امور حسابداری می بندند گزار شاتی را بصورت متداوم به صاحبان شرکت و هیئت مدیره تسلیم می کنند.
- **حسابرسان داخلی:** جز پرسنل مجموعه هستند که در داخل سازمان حضور دارند و به بررسی و ارائه گزار شات مالی به سهامداران، مدیرعامل و دیگر ذیع نفعان می پردازند. حسابرس داخلی می بایست گردش مالی شرکت اعم از خرید و فروش، بدهکاران و بستانکاران را بررسی میکند. به موارد بیمه ای و مالیاتی نظارت دارد.

انواع گزارش حسابرسی چیست؟

گزارش حسابرسی حداقل به طور سالانه و در راستای رفع نیازهای مشترک اطلاعاتی طیف وسیعی از استفاده کنندگان تهیه و ارائه می شود. گزارش حسابرسی انواع مختلفی دارد که در این قسمت به شرح مختصری در رابطه با هر کدام می پردازیم.

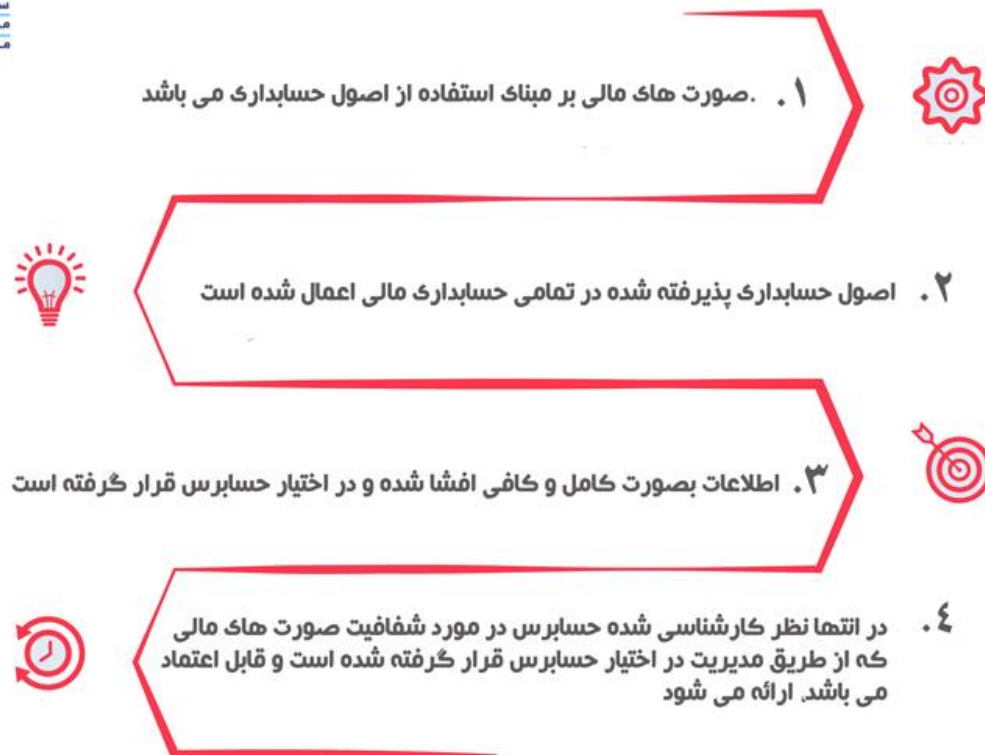

- ۱- **گزارش حسابرسی مشروط:** گزارش حسابرسی مشروط در مواقعی مورد پیدا می کند که مستندات و شواهد کافی نباشند
 - ۲- **گزارش حسابرسی مردود:** در مواقعی که اصول حسابداری در گزارشات مالی پیاده سازی نشده باشد، گزارش حسابرسی مردود اعلام می شود
 - ۳- **گزارش حسابرسی عدم اظهار نظر:** در مواقعی که حسابرس در رسیدگی خود با ابهام یا محدودیت اساسی روبرو باشد، در این حالت امکان اظهار نظر در رابطه با صورت های مالی امکان پذیر نیست
 - ۴- **گزارش حسابرسی استاندارد:** گزارشی مورد تایید طبق اصول حسابداری با دارا بودن استانداردهای مورد نیاز
 - **استاندارد حسابرسی عمومی:** در این استاندارد یک حسابرس مجرب و مستقل یا صلاحیت حسابرسی دارد. حسابرس می بایست دارای مدرک معتبر باشد و مهارت لازم در حسابرسی داشته باشد. حسابرس نباید وابستگی مالی به شرکتی که حسابرسی آن را انجام می دهد داشته باشد.
 - **استاندارد حسابرسی میدانی:** برنامه ریزی لازم برای انجام امور، بررسی و ارزیابی کنترل داخلی، جمع آوری اسناد و مدارک و تسلط بر امور. در این روش تمرکز بر روی جمع آوری دقیق مدارک می باشد چرا که به عنوان ارزیابی ادعاهای مدیریتی در مورد صحت یا عدم صحت گزارشهای مالی بصورت سیستماتیک و گویا دسته بندی و فایل گردد.
- استاندارد حسابرسی گزارشگیری: صورت های مالی می بایست طبق اصول حسابداری باشند و این اصول در تمامی حساب ها اعمال شده است. و حسابرس نظر خود را در رابطه با صحت و سقم اطلاعات مالی شرکت بدهد. در صورت

مشاهده هر گونه مغایرت می بایست گزارش داده شود. در مرحله آخر طبق موازین شواهد حسابرسی به این نتیجه رسید که توانسته به یک اجماع نظر برسد می تواند مرحله گزارشگری که نتیجه نهائی می باشد را ارائه نماید.

تمامی حسابرسان به هنگام حسابرسی اطلاعاتی از سیستم گزارشگیری شرکت مثل ترازنامه، اظهارنامه مالیاتی، اسناد درآمد و هزینه ها و .. را جمع آوری کرده سپس بررسی دقیق روش آن ها صورت می گیرد تا از صحت ان اطمینان حاصل شود تا مطمئن شود که خطایی روی ان صورت نگرفته باشد.

گزارش حسابرسی شامل چند بند است ؟

گزارشات حسابرسی تحت استانداردهای خاصی از بند های مختلف تشکیل شده است.

- در ابتدای گزارش عنوان گزارش درج می شود.
- مقدمه که شامل اطلاعات مختصری گزارش می شود

- مسئولیت هیئت مدیره در قبال صورت مالی
- مسئولیت حسابرس
- مبانی اظهار نظر که شامل اظهار نظر مشروط-مردود یا ...
- اظهار نظر مشروط – مردود یا ...
- سایر بندهای توضیحی
- گزارش در مورد سایر الزامات و مقررات قانونی
- گزارش در مورد سایر وظایف بازرسی قانونی
- گزارش در مورد سایر مسئولیت های قانونی و مقررات حسابرسی
- تاریخ
- امضاء شرکا

نحوه ارائه گزارش حسابرسی

گزارش حسابرسی دارای چهار اصل می باشد که در بالا در قسمت استانداردها به طور کامل توضیح دادیم و در ادامه بصورت موردی به بیان آن بسنده می کنیم.

- ۱- صورت های مالی بر مبنای استفاده از اصول حسابداری می باشد.
- ۲- اصول حسابداری پذیرفته شده در تمامی حسابداری مالی اعمال شده است.
- ۳- اطلاعات بصورت کامل و کافی افشا شده و در اختیار حسابرس قرار گرفته است
- ۴- در انتها نظر کارشناسی شده حسابرس در مورد شفافیت صورت های مالی که از طریق مدیریت در اختیار حسابرس قرار گرفته شده است و قابل اعتماد می باشد، ارائه می شود. در صورت وجود مغایرت در صورت های مالی یا عدم شفافیت می بایست از طریق حسابرس گزارش شود.

در تهیه این گزارش موارد زیر باید در نظر گرفته شود:

- مجموعه کاملی از صورت های مالی حسابرسی شده باشد
- صورت های مالی با هدف عمومی با ادعای انطباق با استانداردهای حسابداری تهیه شده باشد
- حسابرس علاوه بر رسیدگی صورت های مالی می بایست مسئولیت گزارشگری را طبق قانون بر عهده بگیرد

چند نمونه گزارش حسابرسی

• مبانی اظهار نظر مردود

مبانی اظهار نظر مردود

۴: شرکت در اواخر سال مالی ۱۳۹۹ کارخانه را به شرکت فروخته است. رسیدگیهای انجام شده در این رابطه حاکی است که عملیات تنظیم مبیعه نامه، در سال مالی بعد صورت گرفته و لذا شناسایی فروش یاد شده در سال مورد گزارش برخلاف استانداردهای حسابداری است. تعدیل صورتهای مالی از این بابت موجب افزایش دارائیهای ثابت به مبلغمیلیون ریال و کاهش حسابهای دریافتنی و سود سال مورد گزارش به ترتیب به مبلغ ومیلیون ریال می گردد.

اظهاری نظر مردود

۴: به نظر این حسابرس، به دلیل آثار مورد مندرج در صورتهای مالی یاد شده، وضعیت مالی شرکت..... (سهامی خاص) در تاریخ ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۹ و عملکرد مالی و جریانهای نقدی آن را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور، طبق استانداردهای حسابداری، به نحو مطلوب نشان نمی دهد.

• مبانی اظهار نظر مشروط حسابرسی

۴- موجودی مواد و کالا شامل مبلغ میلیون ریال موجودی کالا ساخته شده می باشد که برخلاف استانداردهای حسابداری است. در صورت انجام تعدیل لازم از این بابت، سود خالص به مبلغ میلیون ریال کاهش و موجودی و کالا و سود انباشته به ترتیب به مبلغ میلیون ریال کاهش می یابد

اظهاری نظر مشروط حسابرسی

۶- به نظر این حسابرس، به استثنای آثار موارد مندرج در بند صورتهای مالی یاد شده، وضعیت مالی شرکت (سهامی خاص) در تاریخ ۲۹ اسفندماه ۱۳۹۹ و عملکرد مالی و جریانهای نقدی آن را برای سال مالی منتهی به تاریخ مزبور، از تمام جنبه های بااهمیت، طبق استانداردهای حسابداری، بنحو مطلوب نشان می دهد.

سوالات متداول در مورد گزارش حسابرسی

• گزارش مشروط حسابرسی چیست؟

در صورتیکه انحراف کوچک از اصول حسابداری در اسناد مالی دیده بشود و یا اینکه مستندات ارائه شد کامل نباشد، نوع اظهار نظر حسابرس مشروط می باشد. در این حالت گزارش حسابرسی شامل عبارت شرطی و بندهای توضیحی می باشد

• گزارش حسابرسی مردود شرکت

در صورتی که اسناد مالی طبق اصول حسابداری نباشد، و تاثیر زیادی بر صورت های مالی داشته باشد، نوع اظهار نظر حسابرس مردود اعلام می شود.

• گزارش حسابرسی مستقل چیست؟

گزارشی که از طریق یک حسابرس مستقل طبق استانداردهای حسابداری اقدام به تهیه شود تا به بررسی صحت صورت های مالی شرکت بپردازد، گزارش حسابرسی مستقل می گویند. . گزارش حسابرسی تضمین کننده صحت سود نیست بلکه تنها بیان کننده صورت های مالی برای یک دوره زمانی مشخص می باشد.